

[Tłumaczenie za pomocą DeepL]

Grupa tematyczna ds. wspierania zdrowia psychicznego rolników i społeczności rolniczych

Dokument roboczy
**Kluczowe składniki wspierające zdrowie psychiczne
rolników i społeczności rolniczych**

Czerwiec 2024 r.

Funded by
the European Union

Wprowadzenie

Niniejszy dokument podsumowuje 12 kluczowych elementów wspierania zdrowia psychicznego i dobrostanu rolników oraz ich społeczności. Zostały one zidentyfikowane w ramach grupy tematycznej sieci WPR UE (TG) ds. [wspierania zdrowia psychicznego rolników i społeczności rolniczych](#).

Odpowiednie inicjatywy zebrane w trakcie prac TG z pomocą członków TG, ich sieci i innych interesariuszy sieci WPR UE **zostały następnie przedstawione w celu zilustrowania, w jaki sposób niektóre z kluczowych elementów są stosowane w praktyce w różnych państwach członkowskich. Należy zauważyć, że dla uproszczenia niniejszy dokument odnosi każdą inicjatywę do jednego kluczowego składnika; jednak w rzeczywistości każda inicjatywa stosuje więcej niż jeden kluczowy składnik.**

Wszystkie wyniki prac tej grupy tematycznej są dostępne na [stronie internetowej Sieci WPR UE](#).

Zastrzeżenie

Niniejszy dokument został opracowany w ramach prac prowadzonych przez Punkt Kontaktowy ds. Wdrażania WPR w ramach Sieci WPR UE w celu wsparcia działań Grupy Tematycznej (TG) ds. [wspierania zdrowia psychicznego rolników i społeczności rolniczych](#). Informacje i poglądy przedstawione w niniejszym dokumencie niekoniecznie odzwierciedlają oficjalną opinię Komisji Europejskiej.

Kluczowe składniki

Spis treści

Przykłady inicjatyw ilustrujących kluczowe składniki w praktyce	3
1. Świadomość.....	3
a. Przełamywanie tabu wokół zdrowia psychicznego rolników poprzez promowanie otwartej dyskusji i prowadzenie kampanii uświadamiających.....	3
b. Zapewnienie wsparcia społecznego	4
2. Poziom rolników	4
c. Zachęcanie do wzajemnego wsparcia i sieci uczenia się oraz angażowanie kobiet jako kluczowych współpracowników.....	4
d. Zapewnienie szkoleń dla doradców, weterynarzy i innych podmiotów pracujących z rolnikami, aby wskazać zasoby wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego i wspierać rolników.	5
e. Oferowanie rolnikom szkoleń z zakresu zdrowia psychicznego w celu wykrywania i radzenia sobie z problemami psychicznymi oraz dostarczanie informacji o istniejących systemach wsparcia.....	5
3. Poziom wspólnotowy.....	6
f. Ustanowienie lokalnych systemów wsparcia opartych na zaufaniu i skutecznej koordynacji różnych rodzajów usług wsparcia.	6
g. Wdrażanie środków wsparcia dostosowanych do różnorodności geograficznej, pokonywanie barier poprzez innowacyjne podejścia (np. mobilne zespoły opieki zdrowotnej, doradztwo online) oraz zapewnianie rolnikom niezawodnych, bezpiecznych i anonimowych miejsc, w których mogą szukać pomocy.....	7
h. Wspieranie społeczności integracyjnych poprzez wydarzenia, kampanie i inicjatywy szkoleniowe, mające na celu podnoszenie świadomości i normalizację dyskusji na temat zdrowia psychicznego.....	7
4. Poziom instytucjonalny.....	8
i. Współpraca z organizacjami rolniczymi, rolnikami i ich rodzinami w celu opracowania pakietów wsparcia zdrowia psychicznego specjalnie odpowiadających potrzebom rolników, z uwzględnieniem ocen opartych na dowodach.....	8
j. Wdrożenie krajowego planu na rzecz zdrowia psychicznego rolników, integrującego podejście lokalne i społecznościowe.	9
k. Zapewnienie wsparcia ze strony organizacji rządowych i opieki zdrowotnej w zakresie finansowania i zasobów, zapewniając trwałe i przewidywalne finansowanie inicjatyw związanych ze zdrowiem psychicznym.	9
l. Wdrożenie holistycznego wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego w ramach obowiązkowych systemów ubezpieczeń zdrowotnych rolników, integrując badania kontrolne zdrowia psychicznego i inicjatywy w zakresie kierowania, aby zapewnić kompleksową pomoc i usługi pomocowe bez dodatkowych kosztów.	10

Przykłady inicjatyw ilustrujących kluczowe składniki w praktyce

1. Świadomość

a. Przełamywanie tabu wokół zdrowia psychicznego rolników poprzez promowanie otwartej dyskusji i prowadzenie kampanii uświadamiających.

TABOER (Holandia) to przełamująca tabu kampania, która oferuje niezależną infolinię poświęconą rosnącym wyzwaniom związanym ze zdrowiem psychicznym w sektorze rolniczym. TABOER zapewnia wspierające środowisko, oferując wysłuchanie i pomoc w znalezieniu odpowiednich dostawców opieki. Poprzez wieloletnią kampanię TABOER edukuje i wzmacnia społeczność rolniczą, dzieląc się informacjami na temat przezwycięzania uprzedzeń, dzieląc się osobistymi doświadczeniami oraz dostarczając praktycznych wskazówek i przykładowych pytań ułatwiających rozmowy na temat dobrego samopoczucia psychicznego. Jako kluczowe źródło informacji, TABOER towarzyszy każdemu rolnikowi i hodowcy, podkreślając znaczenie świadomości zdrowia psychicznego i oferując wskazówki, gdy samodzielność napotyka granice.

Założona w 2018 r. **Make the Moove** (Irlandia) to inicjatywa na rzecz zdrowia psychicznego, prowadzona przez Macra Na Feirme i napędzana rosnącymi wskaźnikami samobójstw, szczególnie wśród młodych mężczyzn z obszarów wiejskich. We współpracy z UCD Agri Mental Health Group, inicjatywa oferuje kampanie uświadamiające i szkolenia mające na celu wyposażenie osób w niezbędne umiejętności słuchania i wskazówki dotyczące reagowania na obawy związane ze zdrowiem psychicznym. Ponadto Zespół Reagowania Krytycznego, składający się z doświadczonych specjalistów w dziedzinie zdrowia psychicznego, zapewnia nieoceniających słuchaczy i natychmiastową pomoc w następstwie tragedii, rozszerzając wsparcie poza członków MACRA na szerszą społeczność, jako bezpłatną usługę inicjującą proces leczenia.

FarmRes - Farmers Assistance Resources for Mental Resilience (2022-2024) to projekt w ramach programu Erasmus+, który ma na celu zwiększenie świadomości rolników na temat kwestii zdrowia psychicznego oraz pomocy im w kształtowaniu ich codziennego życia, a także środowiska biznesowego i osobistego. Projekt koncentruje się na podnoszeniu świadomości, zapobieganiu, wykrywaniu i udzielaniu pierwszej pomocy. Uczestniczą w nim rolnicy, ich rodziny i doradcy rolni. FarmRes oferuje również strategie i narzędzia dla rolników w zakresie zdrowia psychicznego

W szczególności poprzez opracowanie platformy internetowej umożliwiającej dostęp do zasobów wspierających zdrowie psychiczne i dobrostan w sektorze rolnym. Ponadto projekt ma na celu przyspieszenie debaty politycznej na temat znaczenia zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego w rolnictwie.

b. Zapewnienie wsparcia społecznego

Europejska Sieć Tematyczna [FARMWELL](#) w ramach programu Horyzont 2020 (2021-2023) zakończyła swoją misję poprawy dobrostanu psychicznego, fizycznego i społecznego rolników poprzez zwiększenie dostępności innowacji społecznych. Głównym celem projektu było wzmocnienie dobrostanu rolników poprzez zapewnienie im pełnych korzyści z innowacyjnych podejść, wspierając silniejsze powiązania między sektorem rolnym a społeczeństwem. Uznając poważne wyzwania społeczne stojące przed rolnikami, w tym kwestie zdrowia psychicznego, izolacji i postrzegania społecznego, FARMWELL skupił się na innowacyjnych rozwiązaniach dostosowanych do rolników i ich rodzin.

Finansowany przez UE projekt [SafeHabitus](#) (2022-2026) ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa rolnictwa poprzez wdrożenie cyfrowych metod opowiadania historii w celu wzmocnienia głosu pracowników rolnych, którzy doświadczyli wypadków. Poprzez współprojektowanie narzędzi zarządzania ryzykiem i ocenę gotowości konsumentów do płacenia za bezpieczniejszą produkcję żywności, projekt ma na celu zajęcie się alarmującymi statystykami ujawniającymi, że rolnictwo jest jednym z najbardziej niebezpiecznych zawodów w Europie. Poprzez aktywną zmianę zwyczajowych praktyk i współpracę z zainteresowanymi stronami, badaczami i użytkownikami końcowymi, SafeHabitus ma na celu rozwój bezpieczniejszych praktyk rolniczych w całej UE.

2. Poziom rolników

c. Zachęcanie do wzajemnego wsparcia i sieci uczenia się oraz angażowanie kobiet jako kluczowych współpracowników.

[Projekt Farmers4Safety](#) (Irlandia) ma na celu zmianę postaw i zachowań związanych z bezpieczeństwem, zdrowiem i dobrostanem rolników w irlandzkim sektorze rolniczym, znanym z nieproporcjonalnie wysokiego wskaźnika wypadków śmiertelnych. Wykorzystując podejście mentorskie "Buddy" w hrabstwach Cork, Wexford i Tipperary, inicjatywa wspiera tworzenie sieci kontaktów, wymianę wiedzy i współpracę między rolnikami w celu rozwiązania i złagodzenia alarmującej liczby corocznych wypadków i ofiar śmiertelnych w gospodarstwach rolnych. Poprzez innowacyjne strategie takie jak konkurs naklejek „Stick2Safety” i ukierunkowany mentoring, projekt ma na celu zainicjowanie transformacyjnej zmiany w perspektywach i praktykach szerszej społeczności rolniczej, z możliwością powielania praktyki, z potencjałem do powielenia w innych regionach Irlandii i UE.

Polskie Stowarzyszenie Rolnictwa Zrównoważonego i Gospodarki Żywnościowej uruchomiło [projekt Agro Woman](#) promujący zrównoważony model rolnictwa w Polsce. Skupiając się na kobietach w rolnictwie, inicjatywa ma na celu uatrakcyjnienie ich pracy poprzez zapewnienie edukacji merytorycznej w zakresie finansów, zarządzania przedsiębiorstwem, języków obcych i rozwoju umiejętności miękkich, zajmując się aspektami ekonomicznymi, społecznymi i środowiskowymi poprzez mentoring, wsparcie dobrostanu psychicznego i aktywny udział w zmianie zrównoważonego rozwoju w rolnictwie. W grudniu 2023 r. zorganizowano konferencję ["Dobrostan psychiczny kobiet rolników: perspektywa producentów rolnych, nauki i biznesu"](#).

d. Zapewnienie szkoleń dla doradców, weterynarzy i innych podmiotów pracujących z rolnikami, aby wskazać zasoby wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego i wspierać rolników.

Inicjatywa [On Feírm Ground](#) (Irlandia), finansowana przez Departament Rolnictwa, Żywności i Morza (DAFM), Health Service Executive (HSE) i Departament Zdrowia, jest częścią kompleksowego programu podnoszenia świadomości rolników w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego. Koordynowana przez Men's Development Network inicjatywa szkoli doradców rolniczych w całym kraju, w tym lekarzy weterynarii, pracowników DAFM i innych specjalistów regularnie kontaktujących się z rolnikami, w celu kierowania rolników do zasobów wsparcia zdrowia psychicznego. Program ma na celu normalizację rozmów na temat zdrowia psychicznego mężczyzn i daje uczestnikom umiejętności i pewność siebie, aby zaangażować rolników w programy i usługi zdrowotne, rozwiązując problem niechęci rolników do szukania pomocy w obliczu wyzwań związanych ze zdrowiem psychicznym. Program ten został opracowany na podstawie wielopodmiotowych badań, które uwzględniły potrzeby zarówno rolników, jak i doradców rolniczych.

e. Oferowanie rolnikom szkoleń z zakresu zdrowia psychicznego w celu wykrywania i radzenia sobie z problemami psychicznymi oraz dostarczanie informacji o istniejących systemach wsparcia.

Projekt [Dobrostan psychiczny zaczyna się w szkole](#) (Belgia) miał na celu stworzenie dostosowanej do potrzeb ścieżki edukacyjnej dotyczącej dobrostanu psychicznego dla młodych rolników i studentów rolniczych i ogrodniczych w szkolnictwie wyższym. Poprzez współpracę z młodymi rolnikami i studentami, projekt przełożył „trójkąt szczęścia” na kurs edukacyjny, łączący wiedzę łącząc wiedzę naukową z VIGL (Flamandzki Instytut Zdrowego Życia) i ILVO (Instytut Badań nad Rolnictwem, Rybołówstwem i Żywieniem) z praktycznymi spostrzeżeniami rolników, organizacji pomocowych i wyższego szkolnictwa rolniczego. Powstała w ten sposób ścieżka edukacyjna o nazwie "Nasiona szczęścia", która obejmuje sesje grupowe, kalendarz zasiewu z zadaniami grupowymi oraz publikacje zawierające dodatkowe informacje i zasoby promujące dobre samopoczucie psychiczne.

[LQB - Lebensqualität Bauernhof \(Jakość życia w gospodarstwie rolnym\)](#) została uruchomiona w 2007 roku jako ogólnokrajowa inicjatywa edukacyjna i informacyjna w

Austrii, mająca na celu wspieranie rolników w trudnych i konfliktowych sytuacjach życiowych. Eksperti ściśle współpracują z rolnikami, umożliwiając im dogłębne zrozumienie ich potrzeb i wyzwań. W 2023 r. w rezolucji austriackiego parlamentu federalnego wszystkie partie polityczne wyraziły swoje poparcie dla rozszerzenia i promocji usług w zakresie wsparcia psychospołecznego dla rolników. W szczególności usługi doradztwa psychospołecznego i szkolenia oferowane przez izby rolnicze mają zostać wzmocnione, a programy edukacyjne będą nadal stanowić integralną część projektu.

"Gesund bleiben" to austriacki projekt finansowany w ramach WPR, koncentrujący się na zdrowiu psychicznym i fizycznym austriackich rolników (2024-2027). Jest on współfinansowany przez kraj związkowy Austrii, austriackie kraje związkowe, kółka rolnicze i Wiejską Instytucję Kształcenia Ustawicznego. Partnerami są kółka rolnicze w Austrii, Izba Rolnicza, Wiejska Instytucja Kształcenia Ustawicznego, "Lebensqualität Bauernhof", ARGE Bäuerinnen i Austriacki Krajowy Zakład Ubezpieczeń. Projekt tworzy podsumowanie możliwości zapobiegania problemom zdrowia psychicznego wśród austriackich rolników. Dodatkowe cele obejmują podnoszenie świadomości na temat zdrowia; szkolenie i nadzorowanie pracowników maszyn; ocenę i optymalizację "Soziale Betriebshilfe" (patrz strona ostatnia tego dokumentu); promowanie dobrostanu zwierząt; wzmocnianie sieci zainteresowanych stron; oraz organizowanie wsparcia wolontariuszy dla rolników w Tyrolu.

3. Poziom wspólnotowy

f. Ustanowienie lokalnych systemów wsparcia opartych na zaufaniu i skutecznej koordynacji różnych rodzajów usług wsparcia.

The [Farming Community Network](#), FCN (UK) jest organizacją wolontariacką i charytatywną, która wspiera rolników i rodziny w społeczności rolniczej w trudnych czasach. Wolontariusze FCN, obejmujący sieć ponad 400 osób silnie związanych z rolnictwem, oferują bezpłatne, poufne wsparcie rolnikom, pracownikom gospodarstw rolnych i rodzinom stojącym przed różnymi wyzwaniami. Od pomocy w papierkowej robocie, budowania relacji z menedżerami banków i działaniami jako mediatorzy rodzinni, po zapewnienie współczującego „słuchacza” za pośrednictwem poufnej infolinii, FCN pomaga jednostkom poruszać się w takich kwestiach, jak trudności finansowe, choroby zwierząt, zdrowie psychiczne i spory rodzinne.

[Bundesarbeitsgemeinschaft Familie und Betrieb e.V.](#) (Niemcy) to stowarzyszenie zajmujące się doradztwem dla rodzin rolniczych i telefonami zaufania, zapewniające wsparcie psychospołeczne rodzinom, społecznościom rolniczym i osobom indywidualnym stojącym przed różnymi wyzwaniami. Działa jako rzecznik na szczeblu federalnym i unijnym, szkoli pracowników, organizuje konferencje i wspiera badania. Stowarzyszenie jest finansowane ze składek członkowskich, darowizn i dotacji. Jego członkowie korzystają z kompleksowej pomocy w trudnych sytuacjach rodzinnych, osobistych lub ekonomicznych, zachowując jednocześnie niezależność prawną i finansową. Od 2014 r. stowarzyszenie współpracuje z organizacjami rolniczymi we

Francji i Belgii w celu wymiany wiedzy i ciągłej poprawy wsparcia dla rolników i ich rodzin.

Agricall (Belgia) to organizacja zajmująca się wspieraniem rolników i ich rodzin w Walonii, którzy stoją przed wyzwaniami ekonomicznymi, technicznymi, prawnymi, psychologicznymi lub społecznymi w zarządzaniu swoimi gospodarstwami. Interdyscyplinarny zespół złożony z agronomów, psychologów, eksperta prawnego i pracownika socjalnego pomaga im w analizie ich ogólnej sytuacji, identyfikowaniu odpowiednich rozwiązań i prowadzeniu ich przez wdrażanie, wykorzystując kompleksowe podejście oparte na zrozumieniu realiów sektora rolnego.

g. Wdrażanie środków wsparcia dostosowanych do różnorodności geograficznej, pokonywanie barier poprzez innowacyjne podejścia (np. mobilne zespoły opieki zdrowotnej, doradztwo online) oraz zapewnianie rolnikom niezawodnych, bezpiecznych i anonimowych miejsc, w których mogą szukać pomocy.

Bäuerliches Sorgentelefon (Infolinia Opieki Rolniczej - Austria) to telefoniczna usługa konsultacyjna, która służy jako niskoprogowy punkt pierwszego kontaktu, w którym specjalnie przeszkoleni doradcy psychospołeczni słuchają i pomagają znaleźć możliwe rozwiązania. Anonimowość i szybka dostępność infolinii obniża barierę w poszukiwaniu pomocy. Wszyscy doradcy mają doświadczenie w rolnictwie, co pozwala im lepiej zrozumieć specyficzne kwestie związane z kontekstem rolniczym. Od momentu powstania, z konsultacji telefonicznych skorzystano ponad 10 000 razy.

Zorg om Boer en Tuinder - ZOB (Opieka nad Rolnikami - Holandia) zapewnia poufne i bezpłatne wsparcie rolnikom i ogrodnikom stojącym przed różnymi wyzwaniami. Wolontariusze, często spotykający się z rolnikami przy ich kuchennym stole, oferują pomoc w poruszaniu się po problemach i znajdowaniu odpowiednich rozwiązań. Ponadto ZOB współpracuje z krajową platformą www.taboer.nl, przyczyniając się do wsparcia zdrowia psychicznego holenderskich rolników.

h. Wspieranie społeczności integracyjnych poprzez wydarzenia, kampanie i inicjatywy szkoleniowe, mające na celu podnoszenie świadomości i normalizację dyskusji na temat zdrowia psychicznego.

Irlandzkie Stowarzyszenie Hodowców Bydła i Owiec (ICSA) utworzyło **grupę ICSA Life Focus**, inicjatywę wsparcia, w ramach której rolnicy z własnym doświadczeniem spotykają się, aby zaoferować pomoc i zrozumienie w zakresie szeregu wyzwań, w tym zdrowia psychicznego, sukcesji gospodarstw rolnych, sporów rodzinnych i nie tylko. Prowadząc kampanie uświadamiające i organizując dyskusje panelowe, ICSA Life Focus ma na celu sprostanie wyzwaniom rolników i zapewnienie wspierającej przestrzeni do dzielenia się obawami.

Irlandzkie Stowarzyszenie Rolników (IFA) nawiązało współpracę z Mental Health Ireland i Teagasc w celu opracowania **programu Farming Resilience**, który ma pomóc rolnikom w przezwyciężeniu poważnych niepowodzeń w życiu i biznesie. Ponadto inicjatywy takie jak **wydarzenie Green Ribbon Walk** and **Talk** zapewniły platformy do

otwartych dyskusji, podczas gdy [ulotki](#) i partnerstwa z organizacjami takimi jak [Pieta House](#) oferowały namacalne wsparcie i infolinie kryzysowe.

[Fundacja DPJ](#) (UK) została założona w lipcu 2016 roku w Pembrokeshire, wspierając osoby z sektora rolniczego. Organizacja charytatywna zajmująca się zdrowiem psychicznym w rolnictwie rozrosła się i obejmuje całą Walię we wszystkich obszarach wsparcia. Fundacja DPJ współpracuje z wiodącymi organizacjami w rolnictwie, w tym NFU Cymru, FUW, YFC, weterynarzami i rządem walijskim, aby pomóc w zapewnieniu dostępnej i elastycznej usługi. Usługa oferuje trzy główne aspekty: wsparcie poprzez konkretne lokalne doradztwo, świadomość poprzez media społecznościowe omawiające zdrowie psychiczne oraz świadomość zdrowia psychicznego.

[Embrace FARM](#) (Irlandia) to oddolna organizacja założona przez Normę i Briana Rohan po tragicznej stracie ojca Briana w wypadku na farmie. Wraz z IFAC, Adwokatami Rolniczymi, Stowarzyszeniem Doradców Rolniczych, Rural Support i Krajowym Biurem HSE ds. Zapobiegania Samobójstwom, opracowali program "Encircle", aby pomóc rodzinom rolniczym w radzeniu sobie z nagłymi wypadkami lub traumą w ich gospodarstwach. Z biegiem czasu Embrace FARM rozszerzyła swoje usługi, szcycąc się wyszkolonym zespołem z rozległą wiedzą specjalistyczną. Obecnie organizacja oferuje różne usługi, w tym coroczne nabożeństwa upamiętniające ofiary wypadków na farmach, grupy wsparcia dla ocalałych, dostosowaną pomoc dla rodzin rolniczych oraz konsultacje w zakresie dziedziczenia gospodarstw, kwestii prawnych i finansowych.

4. Poziom instytucjonalny

i. **Współpraca z organizacjami rolniczymi, rolnikami i ich rodzinami w celu opracowania pakietów wsparcia zdrowia psychicznego specjalnie odpowiadających potrzebom rolników, z uwzględnieniem ocen opartych na dowodach.**

Projekt [Farmers at a Crossroads](#) (Flandria, Belgia) rozpoczął się 15 lat temu od infolinii, finansowanej przez rząd flamandzki, jako ostatnia deska ratunku dla rolników borykających się z problemami. Zdając sobie sprawę z wyzwań związanych ze zdrowiem psychicznym, z jakimi borykają się rolnicy, projekt ten wprowadził niedawno warsztaty mające na celu uczynienie problemów dyskusyjnymi i rozpoznawalnymi, dążąc do nawiązania kontaktu z rolnikami, zanim będzie za późno. Takie podejście sprawia, że infolinia staje się cennym zasobem, co prowadzi do znacznego wzrostu liczby połączeń i dodatkowego wsparcia ze strony rządu. Oprócz infolinii, Farmers at a Crossroads zajmuje się zdrowiem psychicznym poprzez psychologów, wykłady i Farmers Pubs, a także szkoli odwiedzających gospodarstwa rolne w rozpoznawaniu sygnałów i rozpoczynaniu rozmów w celu uzyskania profesjonalnej pomocy, kładąc nacisk na holistyczne podejście w celu uzyskania lepszych wyników.

Akcja COST SaCuRiMa (2017-21) miała na celu zbadanie utrzymujących się wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w europejskim rolnictwie, odnosząc się do rankingu tego sektora jako jednego z najbardziej niebezpiecznych zawodów. W ramach projektu utworzono pięć grup roboczych, których celem była analiza programów prewencyjnych i zgodności, identyfikacja czynników przyczyniających się do różnych krajowych wyników w zakresie bezpieczeństwa, a ostatecznie opracowanie opartych na dowodach zaleceń dotyczących zmniejszenia liczby zgonów, urazów i chorób związanych z pracą w rolnictwie. Szczegółowe cele inicjatywy obejmowały ocenę krajowych programów bezpieczeństwa i higieny pracy, zrozumienie postaw rolników, opracowanie środków służących integracji wrażliwych populacji, ustanowienie wskaźników monitorowania postępów oraz rozpowszechnianie wyników wśród zainteresowanych stron i społeczności rolniczej w celu zwiększenia zrównoważonego rozwoju społecznego i kultury bezpieczeństwa.

j. **Wdrożenie krajowego planu na rzecz zdrowia psychicznego rolników, integrującego podejście lokalne i społecznościowe.**

Caisse Centrale de la Mutualité Sociale Agricole - CCMSA (Francja) to system ubezpieczeń społecznych dla rolników i pracowników rolnych, oferujący wsparcie emerytalne i inne świadczenia. W 2011 r. Mutualité Sociale Agricole (MSA) uruchomiła krajowy plan zapobiegania samobójstwom, działający za pośrednictwem 35 lokalnych oddziałów na obszarach wiejskich. Plan ten, obejmujący zapobieganie, wykrywanie, wsparcie i orientację, wprowadził Agri'écoute, infolinię obsługiwaną przez specjalistów medycznych, skutecznie zmniejszając liczbę samobójstw wśród pracowników rolnych. Rozwijając się w 2021 r., MSA skoncentrowało się na zapobieganiu stresowi i promowaniu dobrego samopoczucia, stosując podejście oparte na lokalnych oddziałach z ponad 70 korespondentami. Jako organizacja z jednym punktem kontaktowym, MSA zapewnia dostosowane interwencje, zastępstwa i proaktywne usługi wsparcia, jednocześnie rozpowszechniając najlepsze praktyki za pośrednictwem swojej sieci i współpracując z lokalnymi usługami i grupami zadaniowymi na szczeblu krajowym.

k. **Zapewnienie wsparcia ze strony organizacji rządowych i opieki zdrowotnej w zakresie finansowania i zasobów, zapewniając trwałe i przewidywalne finansowanie inicjatyw związanych ze zdrowiem psychicznym.**

MELA (Finlandia) to Zakład Ubezpieczeń Społecznych Rolników, który zintegrował wsparcie zdrowia psychicznego w ramach swojego ubezpieczenia emerytalnego. Projekt rozpoczął się w 2012 r. dzięki wsparciu LEADER, w odpowiedzi na eskalację stresu psychospołecznego wśród rolników, spowodowanego takimi czynnikami jak nadmierne obciążenie pracą, trudności finansowe i społeczne, wymagania, obawy o przyszłość rolnictwa i wyzwania w interakcjach rodzinnych. Biorąc pod uwagę jego sukces, w 2017 r. został wyznaczony przez Ministra Spraw Społecznych do prowadzenia ogólnokrajowego projektu o nazwie "Wspieraj rolników", zapewniającego kluczowe środki wsparcia, takie jak osobiste konsultacje, bony na usługi zdrowia psychicznego, sieć wczesnej interwencji i kursy redukujące stres. Jego głównym celem

jest ustanowienie modelu interwencji i podniesienie wczesnej świadomości. Sukces programu doprowadził do jego trwałego ustanowienia, stałego finansowania i przyszłych przepisów w ramach ustawy o emeryturach rolników, zapewniając ciągłość i stabilność dzięki finansowaniu z rezerwy budżetowej państwa na sprawy społeczne i zdrowie.

I. Wdrożenie holistycznego wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego w ramach obowiązkowych systemów ubezpieczeń zdrowotnych rolników, integrując badania kontrolne zdrowia psychicznego i inicjatywy w zakresie kierowania, aby zapewnić kompleksową pomoc i usługi pomocowe bez dodatkowych kosztów.

SVLFG (Niemcy) to Ubezpieczenie Społeczne dla Rolnictwa, Leśnictwa i Ogrodnictwa, instytucja ustawowa specjalizująca się w zapewnianiu kompleksowego ubezpieczenia społecznego dla sektora zieleni w całych Niemczech, w tym ubezpieczenia wypadkowego w rolnictwie, ubezpieczenia zdrowotnego, ubezpieczenia opieki długoterminowej i częściowego ubezpieczenia emerytalnego. Ponadto SVLFG wdraża różne inicjatywy, takie jak kampania "Z nami w równowadze", infolinie kryzysowe, usługi szkoleń zdrowotnych online, seminaria oceny ryzyka stresu psychicznego i sympozja na temat zdrowia psychicznego, aby zaspokoić specyficzne potrzeby osób w sektorze zieleni i promować dobre samopoczucie.

ENASP, Europejska Sieć Rolniczych Systemów Ochrony Socjalnej, została założona przez instytucje zabezpieczenia społecznego z pięciu krajów europejskich w dużym stopniu zależnych od rolnictwa. ENASP, obejmująca Austrię, Finlandię, Francję, Niemcy i Polskę, koncentruje się na dzieleniu się i promowaniu kompleksowej ochrony socjalnej w rolnictwie, w tym zdrowia, emerytur, wypadków przy pracy, chorób zawodowych i usług rodzinnych. Organizacje członkowskie dostosowują swoje inicjatywy do konkretnych potrzeb ludności wiejskiej, dążąc do poprawy bezpieczeństwa, zdrowia i ogólnego dobrobytu rolników i ich rodzin. Wspierając współpracę między członkami, ENASP aktywnie monitoruje rozwój sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego, zapewnia usługi niskoprogowe i przyczynia się do destygmatyzacji tego tematu, zapewniając, że dostosowane wsparcie jest dostępne dla wszystkich w zielonych zawodach.

Kluczowe składniki wspierające zdrowie psychiczne rolników i społeczności rolniczych

r.

Soziale Betriebshilfe - Społeczna pomoc w prowadzeniu gospodarstwa rolnego (Austria) to usługa, która pomaga przedsiębiorstwom rolnym w zapewnieniu tymczasowych zastępstw personelu podczas krótko- i średnioterminowych okresów choroby kierownika gospodarstwa, zajmując się zarówno kwestiami zdrowia psychicznego, jak i fizycznego. Zorganizowana przez kółka rolnicze usługa działa na zasadzie ubezpieczenia społecznego non-profit, oferując skuteczny program z prostym i opłacalnym dostępem do pomocy.

